In de zaak 12-63:

**mevrouw Marga Schlieker-Diepenbruck,**

vertegenwoordigd door mrs. Bruckhaus, Kreifels, Winkhaus, Berliner Allee, Düsseldorf,

ten deze domicilie gekozen hebbende ten kantore van F. Jansen, Rue Aldringer 21, Luxemburg,

*Verzoekster*

tegen

**Hoge Autoriteit van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,**

vertegenwoordigd door dr. H. Matthies, juridisch adviseur bij de Hoge Autoriteit, als gemachtigde,

ten deze domicilie gekozen hebbende te haren kantore, Place de Metz 2, Luxemburg,

*Verweerster*

betreffende

Primair: de beweerde nietigheid van zekere contracten, gesloten tussen het Schlieker-concern, waartoe verzoekster behoort, welke contracten zijn vermeld in het door verzoekster op 7 november 1962 tot de Hoge Autoriteit gerichte rekest;

Subsidiair: het herstel van de toestand gelijk die was vóór het sluiten van bedoelde contracten;

wijst

## HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt:

A. M. Donner, *President*,
L. Delvaux en R. Lecourt (*Rechter-Rapporteur*), *Kamerpresidenten*,
Ch. L. Hammes, R. Rossi, A. Trabucchi en W. Strauss, *Rechters*,
*Advocaat-Generaal:* K. Roemer,
*Griffier:* A. Van Houtte,

het volgende

# ARREST

## TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

### I – Overzicht van de feiten

Overwegende dat mevrouw Schlieker bij rekesten van 7 en 9 november 1962 aan de Hoge Autoriteit de nietigverklaring heeft verzocht van de contracten gesloten tussen Willy H. Schlieker, echtgenoot van verzoekster, en de commanditaire vennootschap Willy H. Schlieker, waarvan zij een der vennoten is enerzijds, en een aantal ondernemingen in de zin van het E.G.K.S.-Verdrag anderzijds, welke contracten in hoofdzaak na de faillietverklaring van het Schliekerconcern tot stand waren gekomen;

dat mevrouw Schlieker bij bedoelde rekesten subsidiair aan de Hoge Autoriteit heeft verzocht het herstel van de aan voornoemde contracten voorafgaande toestand, voor het geval de Hoge Autoriteit van oordeel zou zijn dat deze contracten, hetzij geheel of gedeeltelijk, slechts haar goedkeuring behoefden;

dat, naar verzoekster meent, de bewuste contracten een inbreuk zouden vormen op het beginsel der vrije concurrentie en mitsdien met name in strijd zouden zijn met artikel 65, eerste lid, van het Verdrag;

Overwegende dat de Hoge Autoriteit zich ertoe heeft bepaald dd. 21 december 1962 op deze rekesten het volgende te antwoorden:

„De Hoge Autoriteit volgt het verloop van bedoeld faillissement reeds ambtshalve. Tot dusver vond zij geen aanleiding tot ingrijpen; zij blijft ten aanzien van de verdere ontwikkeling diligent".

dat verzoekster – die zich inmiddels eveneens tot de nationale rechter had gewend – op 12 februari 1963 ter griffie van het Hof een verzoekschrift heeft gedeponeerd, houdende een vordering gegrond op „het onrechtmatig niet-handelen" van de Hoge Autoriteit;

## II – Conclusies van partijen

Overwegende dat mevrouw Schlieker in haar beroep tegen het onrechtmatige niet-handelen van de Hoge Autoriteit heeft geconcludeerd:

dat het den Hove behage:

„nietig te verklaren de contracten vermeld in haar verzoekschrift aan de Hoge Autoriteit van 7 november 1962;
subsidiair: voor het geval bedoelde contracten geacht zouden worden, hetzij geheel of gedeeltelijk, slechts de goedkeuring van de Hoge Autoriteit te behoeven, te bevelen dat de aan het sluiten van die contracten voorafgaande toestand zal worden hersteld;"

dat de *Hoge Autoriteit,* een exceptie van niet-ontvankelijkheid heeft voorgedragen, en daarbij geconcludeerd dat het den Hove behage:

„voor zover het Hof al van oordeel zou zijn, dat het beroep regelmatig is ingesteld, dit bij incidentele uitspraak krachtens artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering, als zijnde niet-ontvankelijk te verwerpen, met veroordeling van verzoekster in de kosten;"

dat mevrouw Schlieker in haar antwoord op voormelde exceptie heeft geconcludeerd dat het den Hove behage:

„bij incidentele uitspraak krachtens artikel 91 van het Reglement voor de Procesvoering het beroep ontvankelijk te verklaren";

## III – De door partijen ten aanzien van de exceptie van niet-ontvankelijkheid voorgedragen middelen

1. Overwegende dat de Hoge Autoriteit de vraag opwerpt of in de memorie van 11 februari 1963 het voorwerp van het geschil en de daartoe ingeroepen middelen rechtens voldoende duidelijk zijn omschreven;

dat zij zich aan 's Hofs oordeel refereert ten aanzien van de vraag, of het verzoekschrift en de daarbij behorende produkties zijn ingediend overeenkomstig de eisen van artikel 22 van het Statuut van het Hof en de artikelen 38 en 39 van het Reglement voor de procesvoering (punt no. 1 van de exceptie);

Overwegende dat mevrouw Schlieker stelt dat artikel 22 van het Statuut en artikel 38 van het Reglement voor de procesvoering voorschrijven dat het verzoekschrift een summiere uiteenzetting der aangevoerde middelen moet bevatten en dat die middelen nader ontwikkeld mochten worden in het eerder tot de Hoge Autoriteit gerichte verzoek, zodat het bij het rekest gevoegde afschrift daarvan een integrerend deel werd van het tot het Hof gerichte verzoekschrift (Conclusie van Antwoord, punten nos. 1 en 2).

2. Overwegende dat de Hoge Autoriteit de niet-ontvankelijkheid van verzoeksters conclusies grondt op de overweging dat volgens het gemeenschapsrecht aan de Hoge Autoriteit niet bij arrest het volgen van een bepaalde gedragslijn of het geven van een bepaalde beschikking kan worden bevolen (exceptie punt no. 2); dat de Hoge Autoriteit overigens meent dat de tegen haar gerichte conclusies rechtens geen gevolg kunnen hebben; dat zij toch geen privaatrechtelijke contracten vermag te „vernietigen", doch slechts kan vaststellen dat zij „nietig zijn" in de zin van artikel 65 van het Verdrag; dat zij geen herstel in de oude toestand kan bevelen, nu de impliciete verwijzing van mevrouw Schlieker naar artikel 66, vijfde lid, van het Verdrag geen steek houdt, noch ook rechtens voldoende met redenen is omkleed (exceptie punt no. 3);

Overwegende dat mevrouw Schlieker hierop antwoordt, dat met het verzoekschrift een beroep aanhangig wordt gemaakt wegens een onrechtmatig niet-handelen, waarmede wordt gedoeld op de weigerende beschikking van de Hoge Autoriteit gelijk die blijkt uit haar brief van 21 december 1961; dat dit verzoekschrift strekt tot het doen verklaren dat de Hoge Autoriteit gehouden is – hetzij bij beschikking, hetzij bij aanbeveling – de nietigheid vast te stellen van de overeenkomsten genoemd in de brief van 7 november 1962; dat subsidiair bij

het rekest aan het Hof wordt verzocht „te verklaren dat, voor zover bedoelde overeenkomsten aan goedkeuring waren onderworpen, deze goedkeuring niet is verleend" (Conclusie van Antwoord, punt 2); dat het overigens het Hof vrijstaat de conclusie van partijen te interpreteren (zie arrest in de zaak 8-56);

3. Overwegende dat de Hoge Autoriteit betoogt dat, nu verzoekster geen onderneming is in de zin van het Verdrag, zij niet uit artikel 35 kan ageren, noch ook krachtens artikel 35 beroep instellen tegen de brief van 21 december 1962, welke brief overigens geen voor beroep vatbare beschikking in de zin van het Verdrag vormt (exceptie nos. 4 en 5);

Overwegende dat de Hoge Autoriteit aan verzoekster ieder belang ontzegt dat een actie krachtens het gemeenschapsrecht zou rechtvaardigen; dat men in haar beweringen en produkties hoogstens enkele toespelingen in deze richting vindt; dat deze toespelingen uitdrukking schijnen te geven aan de beduchtheid dat bepaalde contracten, gesloten door ondernemingen waarmede verzoekster is geassocieerd, in strijd zijn met het Verdrag en dat aan bedoelde ondernemingen derhalve boeten zouden kunnen worden opgelegd; dat deze beweringen geen voldoende verklaring bevatten voor het beroep gelijk het is ingesteld; dat het tegenstrijdig is een beroep te doen op de schending van een contract ten aanzien waarvan men voorts verklaart dat het nietig is; dat de afwikkeling van het faillissement van het concern waarmede verzoekster is geliëerd, dient te geschieden in het kader van haar nationale recht en niet in dat van de artikelen 65 en 66 van het Verdrag;

Overwegende dat mevrouw Schlieker repliceert dat artikel 35, derde lid, „op algemene wijze bepaalt" dat bij het Hof beroep kan worden ingesteld wegens een onrechtmatig niet-handelen van de Hoge Autoriteit; dat dit artikel aan de Staten, de Raad, de ondernemingen en verenigingen van ondernemingen toestaat zich tot de Hoge Autoriteit te wenden, zonder deze bevoegdheid uitsluitend aan hen toe te kennen; dat een dergelijke beperking overigens niet gerechtvaardigd zou zijn; dat met name ingeval van overtreding van de artikelen 65 en 66 van het Verdrag particulieren rechtstreeks getroffen kunnen worden – gelijk in casu het geval is – en deze in

zoverre aanspraak kunnen maken op rechtsbescherming binnen de Gemeenschap; dat zodanig beginsel algemene toepassing behoort te vinden, ook al zouden de auteurs van het Verdrag zulks niet uitdrukkelijk hebben voorzien; dat de tekst van de artikelen 65 en 66 zich niet verzet tegen een ruime interpretatie van het beoepsrecht ten behoeve van particulieren (conclusie van antwoord, punt 3);

## IV — Procedure

Overwegende dat het verzoekschrift op 12 februari 1963 ter Griffie van het Hof werd gedeponeerd;

dat de Hoge Autoriteit op 22 februari 1963 overeenkomstig artikel 91, paragraaf 1, van het Reglement voor de procesvoering bij wege van incident een exceptie van niet-ontvankelijkheid heeft opgeworpen;

dat verzoekster op 23 maart 1963 schriftelijk op deze eis heeft geantwoord;

dat de mondelinge behandeling plaats vond op 29 mei 1963;

dat de Advocaat-Generaal diezelfde dag heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep wegens niet-ontvankelijkheid;

## TEN AANZIEN VAN HET RECHT

Overwegende dat mevrouw Marga Schlieker, vennote met een minderheidsaandeel in het Schlieker-concern, een beroep aanhangig heeft gemaakt terzake van een onrechtmatig niet-handelen van de Hoge Autoriteit;

Overwegende dat bedoeld concern ingevolge onderhandelingen, gevoerd zowel voor als nadat zij haar betalingen had gestaakt, met bepaalde ondernemingen in de zin van het E.G.K.S.-Verdrag overeenkomsten heeft aangegaan, welke terecht of ten onrechte beschouwd kunnen worden een afspraak of een concentratie op te leveren, waarvoor krachtens de artikelen 65 en 66 van het Verdrag de goedkeuring van de Hoge Autoriteit is vereist; dat mevrouw

Schlieker bij verzoeken van 7 en 9 november 1962 aan de Hoge Autoriteit heeft gevraagd primair om deze overeenkomsten nietig te verklaren en subsidiair het herstel van de vorige toestand te bevelen;

dat de Hoge Autoriteit bij brief van 21 december 1962 zich ertoe bepaald heeft als volgt te antwoorden: De Hoge Autoriteit volgt het verloop van bedoeld faillissement reeds ambtshalve. Tot dusver vond zij geen aanleiding tot ingrijpen; zij blijft ten aanzien van de verdere ontwikkeling diligent;

dat bedoeld antwoord heeft geleid tot het thans aan het Hof voorgelegde beroep wegens een beweerdelijk onrechtmatig niet-handelen van de Hoge Autoriteit;

Overwegende dat voor het beroep, bedoeld in artikel 35, derde lid, wordt verlangd dat de betrokkenen zich vooraf tot de Hoge Autoriteit wenden, welke bevoegdheid slechts toekomt aan de in artikel 35, lid 1, limitatief opgesomde rechtsobjecten, te weten: de Staten, de Raad, de ondernemingen en haar verenigingen;

dat deze interpretatie steun vindt in de bepalingen van artikel 33 bevattende de algemene voorwaarden voor het beroep tot nietigverklaring waarvan artikel 35 slechts een bijzonder geval vormt;

dat kan worden vastgesteld dat mevrouw Schlieker niet een onderneming in de zin van artikel 80 van het E.G.K.S.-Verdrag vertegenwoordigt en dat zij in rechte slechts optreedt als een particulier ter bescherming van haar persoonlijke belangen;

dat haar beroep derhalve niet-ontvankelijk is, voor zover het steunt op artikel 35;

Overwegende dat niettemin behoort te worden onderzocht of bedoeld beroep mogelijk ontvankelijk kan worden geoordeeld op grond van de artikelen 65 en 66, waarbij bijzondere rechtsmiddelen zijn voorzien;

dat artikel 65, vierde lid, de exclusieve competentie van de Hoge Autoriteit op het gebied van afspraken aan de controle van het Hof onderwerpt, doch dat artikel 80 het recht tot het instellen

van beroepen krachtens eerstgenoemd artikel uitsluitend voorbehoudt aan de ondernemingen, welke zich hetzij met de produktie hetzij met de distributie bezighouden;

dat weliswaar artikel 66, sub 5, tweede lid, aan „iedere rechtstreeks belanghebbende" de mogelijkheid opent beroep in te stellen „overeenkomstig de bepaling van artikel 33", doch dit beroep slechts tot voorwerp kan hebben beschikkingen waarbij de Hoge Autoriteit het onwettige karakter van een concentratie vaststelt en uit dien hoofde maatregelen treft;

dat, nu deze bepaling aan de algemene, in het Verdrag voorziene procesregels derogeert, zij niet mag worden uitgebreid tot de gevallen waarin de Hoge Autoriteit ten onrechte nalaat te handelen, waarvoor uitsluitend de in artikel 35 bedoelde procedure is voorzien;

dat mitsdien het beroep van mevrouw Schlieker evenmin op grond van de artikelen 65 en 66 zou kunnen worden ontvangen;

Overwegende dat verzoekster voorts nog aanvoert, dat, ingeval van verwerping van het beroep, haar wettige belangen iedere rechtsbescherming zouden missen en voorts dat de bepalingen van het Verdrag nopens de afspraken en concentraties door het enkele niethandelen van de Hoge Autoriteit zouden kunnen worden ontdoken — en zulks zonder dat daartegen enig rechtsmiddel openstaat — ingeval het een schending betreft van de belangen van anderen dan een onderneming of een vereniging van ondernemigen;

dat het den Hove evenwel niet vrijstaat van de in het Verdrag voorziene regeling der rechtsbescherming af te wijken, welke ook de — den Hove overigens onbekende — gevolgen daarvan mogen zijn;

dat het onderhavige beroep derhalve als niet-ontvankelijk dient te worden afgewezen en verzoekster krachtens artikel 69, tweede lid, van het Reglement voor de procesvoering in de kosten moet worden veroordeeld;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op de artikelen 33, 35, 65, 66 en 80 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschappen voor Kolen en Staal;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en met name op deszelfs artikel 22;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en met name op deszelfs artikelen 29, 38, 39 en 69, tweede lid;

## HET HOF VAN JUSTITIE

Rechtdoende op de door verweerster opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid;

**Verklaart het beroep van mevrouw Marga Schlieker niet-ontvankelijk;**

**Veroordeelt verzoekster in de proceskosten;**

**Ontzegt het meer of anders gevorderde.**

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op vier juli negentienhonderddrieënzestig.

DONNER DELVAUX LECOURT
HAMMES ROSSI TRABUCCHI STRAUSS

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op vier juli negentienhonderddrieënzestig.

*De Griffier,* *De President,*
A. VAN HOUTTE A. M. DONNER